

15 יוני 2015
כ"ח סיון תשע"ה

הנחיות להכנת תכנית הכשרה לנהיגה חסכונית לפי הוראות למניעה וצמצום של זיהום

אוויר מצי רכב כבד

רקע

סעיף 7 להוראות למניעה וצמצום של זיהום אוויר מצי רכב כבד לפי חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, קובע כי "החברה לא תפעיל רכב אם הנוהג בו לא עבר, אחת לשלוש שנים לפחות, הכשרה לנהיגה חסכונית אשר אושרה מראש על ידי הממונה". בנוסף קובע הסעיף כי תכנית הכשרה תוגש לאישור הממונה, ולאחר אישורה צי הרכב יבצע הכשרה ראשונה תוך שנה מיום אישור התכנית.

לאחרונה התקבלו מספר בקשות לאישור תכניות הכשרה, כאשר חלקן לא היו מספקות. על מנת להבהיר את דרישות המשרד בנושא, להלן הנחיות להכנת תכנית הכשרה כאמור. יצוין כי אין בעמידה בהנחיות אלו כדי להגביל את הממונה במתן הערות לגופן של תכניות שיוגשו, או בהחלטתו לגבי אישור תכנית כאמור.

הפרטים שיופיעו בתכנית

תכנית הכשרה לנהיגה חסכונית אשר תועבר לאישור הממונה (להלן – "התוכנית"), תכלול לכל הפחות את הפרטים הבאים:

- א. משך זמן ההכשרה עיוני ומעשי;
- ב. המדריכים המעבירים את ההכשרה – תפקידם בצי הרכב (במידה והם עובדי הצי), ניסיונם המקצועי, ההכשרה וההסמכה שלהם;
- ג. התכנים המקצועיים אשר יועברו במסגרת ההכשרה;
- ד. מספר הנהגים בכל קבוצה בחלק העיוני של ההכשרה;
- ה. תכנית המעקב אחר אופי הנהיגה וצריכת הדלק של הנהגים בצי, ככל שמתבצעת תכנית כאמור.

דרישות מינימום לתכנית

התכנית תוגש כמסמך (ולא בפורמט של מצגת) ותעמוד לכל הפחות בתנאים המפורטים לעיל:

- א. התכנית תכלול חלק עיוני (תיאורטי) וחלק מעשי.
- ב. משך ההכשרה הכולל לא יפחת מ-4 שעות אקדמיות, כאשר משך החלק המעשי לא יפחת משעה אקדמית אחת, לכל נהג. בהנחיות אלו, "שעה אקדמית" – 45 דקות.
- ג. ההכשרה תכלול תכנים הרלוונטיים לכלי הרכב הקיימים בצי ולמאפייני הנסיעה הרלוונטיים לנהגים בצי.

אגף איכות אוויר ושינוי אקלים

ד. החלק העיוני של ההכשרה יכלול לכל הפחות את התכנים הבאים:

1. מבוא – זיהום אוויר מתחבורה:

- 1.1. תרומת התחבורה לזיהום האוויר בישראל;
- 1.2. סוגים של מזהמי אוויר הנפלטים מכלי רכב והשפעותיהם הבריאותיות;
- 1.3. עיקרי ההוראות למניעה וצמצום של זיהום אוויר מצי הרכב;
- 1.4. מערכות ייעודיות לצמצום פליטות מזהמי אוויר המותקנות בכלי הרכב בצי;
- 1.5. הקשר בין נהיגה לפליטות מזהמי אוויר מכלי רכב.

2. תחזוקת רכב נכונה:

- 2.1. אופן שימוש נכון ברכב;
- 2.2. טיפולים שוטפים ברכב על פי הוראות היצרן, לרבות שימוש באביזרי רכב מתאימים (שמן, חלפים);
- 2.3. זיהוי תקלות וטיפול בהן;
- 2.4. בדיקת צמיגים (התאמה לסוג רכב, תקינות ושלמות, לחץ אוויר);
- 2.5. מעקב אחר צריכת הדלק.

3. הכנת הרכב לנהיגה:

- 3.1. בדיקת תקינות הרכב, בדיקה ויזואלית ובחינת לוח המחוונים;
- 3.2. בדיקת משקל המטען המותר על הרכב (במיוחד למשאיות);
- 3.3. בדיקת תקינות צמיגים;
- 3.4. בדיקת מפלס דלק ותמיסת אוריאה (אם קיים).

4. נהיגה נכונה:

- 4.1. תכנון נסיעה מוקדם;
- 4.2. שימוש נכון בהילוכים בתנאי נסיעה שונים, לרבות נהיגה בטווח סיבובי מנוע היעיל ביותר;
- 4.3. נהיגה מתונה, הימנעות מהאצות ומבלימות פתאומיות;
- 4.4. שימוש נכון במערכות בלימה ברכב;
- 4.5. נהיגה במהירות נסיעה אופטימלית בהתאם לתנאי הדרך;
- 4.6. שימוש בבקרת שיוט, אם רלוונטי;
- 4.7. הדממת מנוע בעת חנייה בהילוך סרק;
- 4.8. היכרות עם מערכות ייעודיות לצמצום פליטות המותקנות ברכב ונוריות אזהרה רלוונטיות.

ה. החלק המעשי של ההכשרה יעמוד לכל הפחות בתנאים הבאים ::

1. החלק המעשי יתבצע על סוגי כלי הרכב עליהם נוהגים בשגרה ובמסלולים אופייניים לנהגים אלו ;
2. במסגרת ההכשרה המעשית יתנסה כל נהג בנהיגה וביישום הכלים והמיומנויות שנרכשו במסגרת ההכשרה העיונית; ניתן לחלק את ההכשרה המעשית לחלק שיתקיים טרם ההכשרה העיונית (בחינת מצב קיים) ולחלק שיתקיים אחרי ההכשרה העיונית (יישום הכלים והמיומנויות כאמור).
3. ההכשרה המעשית תכלול משוב רציף לגבי צריכת הדלק במהלך הנסיעה. המשוב יינתן באמצעות מערכות המותקנות ברכב על ידי יצרן הרכב או על ידי מערכות ייעודיות שהותקנו לצורך זה.

ו. תעודה – בסיום ההכשרה המלאה כל נהג יקבל תעודה המעידה על כך שהשלים את ההכשרה בהצלחה.

